

۲۸ منطقه نمونه چه شد؟

را دارند، به منظور ارائه خدمات به گردشگران توسط بخش غیردولتی تأسیس و اداره می‌شود.

نوشیجان ملایر، لالچین، گاماسیاب نهاوند، سد اکباتان، باغ میوه، تاریک‌دره، دره‌مراذیگ، دامنه شمالی الوند، لشگردر و سامن تالاب آق گل به عنوان نمونه‌هایی از این مناطق در استان همدان هستند که البته می‌توان گفت حتی هم‌استانی‌ها هم نام برخی از این مناطق برایشان آشنا نیست؛ چرا که هنوز انگونه که باید و شاید امکانات در این مناطق فراهم نبوده است تا به پنهان آن گردشگر و همشهریان جذب شوند.

مقدمات لازم برای اجرای فعالیت‌های سرمایه‌گذاری فراهم شده است

برای تبدیل شدن به مقصد اول گردشگری درمانی در گستره بین‌المللی داشته است.

از سوی دیگر، تسهیل شرایط صدور ویزا در برخی کشورها مانند امارات و اردن به جذب بیشتر گردشگری درمانی در منطقه خاورمیانه انجامیده است. همچنین راهاندازی بیمارستان‌های خصوصی در توسعه این صنعت تأثیرگذار بوده است.

شاخص‌های محیطی مانند جنگ‌های داخلی و... از جمله عواملی هستند که می‌تواند تأثیر منفی بر رشد گردشگری درمانی در این منطقه داشته باشد. هرچند دورنمای موجود امیدوارکننده است و پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۱۶ بیش از ۷۵۳ هزار نفر سالاانه برای انجام معالجات درمانی به عنوان گردشگر به کشورهای منطقه سفر کنند.

منطقه خاورمیانه در سال ۲۰۰۶ حدود یک میلیارد و ۲۴۰ میلیون دلار از محل گردشگری درمانی درآمد داشته که انتظار می‌رود با ادامه روند رو به رشد کنونی، این رقم در سال ۲۰۱۶ به دو میلیارد دلار برسد.

به گزارش ایسنا، این گزارش درباره عملکرد ایران در صنعت گردشگری درمانی آورده است؛ دولت ایران نخستین دفتر گردشگری درمانی خود را در سال ۲۰۱۰ احداث کرد و پیش‌بینی می‌شود با همکاری دانشگاه‌های پزشکی، ایران اقدامات گسترده‌ای در جهت جذب گردشگران درمانی در سال‌های آینده انجام دهد. سال گذشته ایران میزبان هزاران گردشگر درمانی بود که حاصل آن ورود میلیون‌ها دلار ارز به

پیام تاریخ، تمدن و فرهنگ مادستان

پنج‌شنبه ● ۲ مردادماه ۱۳۹۳

ضمیمه شماره ۲۱۲۴ همدان پیام ۸ صفحه رایگان ISSN: 2322-4673

پیام‌آدینه ۲۵۲ سال پنجم تحلیلی، اطلاع‌رسانی، آموزشی

هزارراه‌نرفته

■ قرار است همدان در کنار ۴ استان دیگر برای پایلوت گردشگری شهری رقابت کند

فرودگاه و هتل می‌خوایم چکار؟؟؟

این همه جاذبه گردشگری داریم

خلیلم دلشون بخواد که بیان همدان!

مگه زمان مارکوپولو فرودگاه و هتل داشتیم؟

پای پیاده تا اینجا اومد...

چرخه اقتصادی این کشور بود. ایران تا سال گذشته در میان کشورهای خاورمیانه پس از ترکیه، بیشترین تعداد بیمارستان و مراکز درمانی را در اختیار داشته که این امر شرایط را برای توسعه گردشگری درمانی در این کشور هموار کرده است. البته در این میان تنها چالش در راه جذب گردشگران درمانی، تنش‌های سیاسی سال‌های اخیر بین ایران و دولت‌های غربی است. ایران در سال‌های پیش رو میزبان هزاران گردشگر درمانی از کشورهای عراق، سوریه و لبنان خواهد بود که درآمدهای گردشگری این کشور را افزایش چشمگیری خواهد داد.

اردن به لطف هزینه‌های ارزان درمانی، از لحاظ میزان درآمد و تعداد ورود گردشگر قطب اول گردشگری درمانی خاورمیانه در سال ۲۰۱۱ بود. هر ساله این کشور میزبان هزاران گردشگر درمانی از کشورهای عراق، سوریه، یمن و دیگر کشورهای منطقه خاورمیانه است. در اردن تمام ۱۰۶ بیمارستان موجود، به گردشگران خدمات درمانی ارائه می‌کنند و مرکز درمانی در «مان» پایتخت این کشور بیشترین تعداد جذب گردشگر درمانی در کشور را داشته است. تلاش‌های اردن برای جذب گردشگران درمانی از سال ۲۰۰۶ با جذب سالانه ۱۷۵ هزار گردشگر آغاز شد که به درآمد ۹۲۰ میلیون دلاری از این صنعت در آن سال انجامید.

ترکیه نیز از موقعیت استراتژیک ایده‌آلی برخوردار است که این کشور را به مقصد مورد علاقه گردشگران درمانی در خاورمیانه تبدیل کرده است. این کشور از لحاظ تعداد ورود

در گردشگری همه درگیرند، کسے پاسخگو نیست

کے امیر بختیار یار

همدان پیام: یکی از مشکلات حوزه گردشگری، هماهنگ نبودن نهادهای درگیر و متولی در این حوزه است. حوزه گردشگری به ظاهر صاحب نهاد و متولی سازمانی مشخصی است اما نمی‌توان تنها به اتکای نهاد میراث فرهنگی و گردشگری توقع داشت که موضوع گردشگری سامان بگیرد.

گردشگری از جمله موضوعاتی است که مأموریت آن شامل بیشتر نهادهای و سازمان‌ها می‌شود و زمانی می‌توانیم از رشد صنعت گردشگری در استان سخن بگوییم که توانسته باشیم میان بخش‌ها و سازمان‌های مرتبط با این حوزه ارتباطات تنگاتنگی برقرار کنیم. در غیر این صورت برنامه‌های هر دستگاه به صورت پراکنده، گاه متضاد، گاه موازی و تکراری و گاهی نیز بی‌ثمر جلو می‌رود و در نهایت هیچ نهادی هم در برابر این بی‌نظمی و بی‌تدبیری پاسخگو نیست. در کنار این مسأله حمایت و همکاری مردم با صنعت گردشگری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

مردم چه در بخش سرمایه‌گذاری در این صنعت و چه

در مقام شهروندانی که باید به طور مستقیم و غیرمستقیم پذیرای گردشگران باشند سهم مهمی در رونق این صنعت در استان دارند. تردیدی نیست که هیچ برنامه کلانی در حوزه گردشگری بدون همراهی مردم به نتیجه نمی‌رسد. همراهی مردم در این حوزه نیاز به فرهنگ‌سازی از طریق ترویج آموزش مهارت‌های شهروندی دارد. کاری که تا کنون هیچ نهاد دولتی یا غیردولتی آن را بر عهده نگرفته است. در چنین شرایطی وضعیت به گونه‌ای است که میان بخش‌های اداری با هم و همراهی مردم با سیاست‌های گردشگری در این استان، هماهنگی مشاهده نمی‌شود و به همین دلیل شاهدیم که سهم همدان چه در بخش سرمایه‌گذاری در صنعت گردشگری و چه در بخش درآمد ناشی از این صنعت بسیار کم و ناچیز است. به تازگی مدیر کل میراث فرهنگی و گردشگری از ضرورت توسعه و ترویج سرمایه‌گذاری در روستاهای نمونه گردشگری سخن گفته است. در ضرورت معرفی و بهره‌گیری از ثروت ارزشمندی که در برخی از روستاهای این دیار نهفته است نمی‌توان تردیدی داشت. اما در شرایطی که گردشگری از فقدان هماهنگی میان سازمان‌های متولی

آن رنج می‌برد و سرمایه‌گذاری زیربنایی نیز در روستاهای نمونه گردشگری انجام نگرفته است. معرفی روستاهای ارزشمندی چون سیمین و ورکانه به دیگران سبب می‌شود که امثال این دو روستا که واجد سابقه تاریخی چند هزار ساله‌اند در عرض چند سال به ویرانه‌ای بدل شوند و آنچه از گردشگری نصیب آنها شود تخریب تاریخ و طبیعت در پهنه آنها باشد. توسعه گردشگری روستایی هم واجد ارزش است و هم واجد خطر. ارزشمند است؛ چرا که در صورت برنامه‌ریزی صحیح و هماهنگی میان بخش‌های مختلف می‌تواند سبب زنده ماندن روستا، ماندگاری اهالی در آن و رونق اقتصاد در روستا شود. اما خطرناک است اگر پیش از آنکه هماهنگی کافی میان دستگاه‌های متولی صورت گرفته باشد و مردم روستا نیز وارد چرخه تصمیم‌گیری‌ها شده باشند بخوایم این مکان‌ها را به صورتی برنامه‌ریزی نشده درگیر گردشگری کنیم. در آن صورت نه از سیمین نشانی به یادگار می‌ماند و نه از ورکانه. همدان که همین حالا نیز در اثر هماهنگی موجود در اداره بافت هر دو روستا بیم از تغییر در بافت تاریخی آنها

تنگ‌تر کرد تا جایی که حجم صادرات نفتی به نصف میزان خود رسید. دولت بلندپرواز و ایده‌آل‌گرا که گویا تصور آمدن چنین روزهایی را نکرده بود در مدیریت ناتوان ماند و حتی در واریز حقوق کارکنان و یارانه‌های مردم نیز ماه‌هایی کم آورد و این بود که بودجه‌ریزی به استان‌ها نیز قطره‌چکانی شد و میدان تصاحب اعتبارات داغ‌تر شد. همدان که در دوران پر بونن خزانه هم سهم کمترینی از استان‌های دیگر برده بود در روزگار سختی زودتر از دیگر استان‌ها ناتوان شد و این در حالی بود که هرچه فشارها بیشتر می‌شد تلاش مدیران و متصدیان برای جذب اعتبارات از مرکز کمتر می‌شد. این رفتار شگفت‌آور در حالی بود که چند ماهی بیشتر به پایان دولت مهروز باقی نمانده بود و مدیران حتی در این فکر هم نبودند که با تلاش مضاعف و سبقت در کسب اعتبارات، حداقل بخشی از پروژه‌ها و برنامه‌های نیمه‌تمام دولت گذشته را تکمیل کرده تا کارنامه‌ای نیک از خود به جای بگذارند. در مقطعی کار به جایی رسید که حتی برای یک دستگاه زیالیه‌سوز یا تخصیص چند اتوبوس به شهر همدان نمایندگان دست به کار شدند و به جای معاونان مدیر ارشد

همدان پیام: در حالی همدان با دارا بودن ۸ منطقه حفاظت شده بی‌نظیر و جذاب به عنوان یکی از امن‌ترین زیستگاه‌های گونه‌های نادر و شاخص جانوری و گیاهی محسوب می‌شود که توجه به این ظرفیت ارزشمند از چشم برنامه‌ریزان گردشگری این استان دور مانده است.

مناطق حفاظت شده همدان به طور قطع می‌تواند منطقه بکر و شگفت‌انگیزی برای علاقه‌مندان به گردشگری در حیات وحش باشد اما از آنجا که هنوز تدبیری برای ورود توریهای گردشگری به این منطقه‌مندان به حیات وحش به مناطق حفاظت شده اندیشیده نشده، این نوع از گردشگری هنوز منحصر به برخی کشورهای خاص است.

استان همدان با دارا بودن هشت منطقه حفاظت شده توانمندی غنی در تقویت گردشگری طبیعی محسوب می‌شود که این مقوله نیز در کنار سایر موارد عنوان شده در گزارش‌های قبلی، از بی‌توجهی مسئولان رنج می‌برد و چندان به آن پرداخته نشده است.

مناطق حفاظت شده خان گرمز، شرار، ملوسان، شیرین‌سو، آلموبلاغ، لشگرد، گلرآباد و آوگل به عنوان ظرفیتی که از پرداختن به معرفی آنها غفلت شده، از مکان‌هایی هستند که شاید بتوان آنها را امتیازی در تقویت گردشگری طبیعی در استان همدان برشمرد.

منطقه شکار ممنوع شیرین‌سو، کیودراهنک را معرفی می‌کند
تالاب آسان‌ساخت و دانمی شیرین‌سو در موقعیت جغرافیایی در کنار شهر شیرین‌سو و در شهرستان کیودراهنک قرار دارد و دسترسی به آن از طریق راه آسفالتی کیودراهنک به شیرین‌سو- قیدار میسر است. وسعت محدوده تالاب حدود ۳۰۰ هکتار و وسعت دریاچه آن ۴۳ هکتار است و همه ساله در فصل مهاجرت پذیرای تعداد زیادی پرندگان آبی و کنارآبزی است.

پرستوی دریای نوک کلفت، تیتجه، لک لک سفید، اردک سرسبز، آفتوت، فیلوش، کشیم کوچک، بالکان بزرگ، کشیم بزرگ، اگرت بزرگ، بالکان کوچک، بوتیمار کوچک، پرستو دریایی، خوتکا، آچلیک یا سرخ، چوب پا، چنگر نوک سرخ، کاکایی سرسياه، پرستودریای نوک کاکایی، فلامیگو، کاکایی نقره‌ای و دم جنبانک ابلق در فصل مهاجرت در این تالاب دیده می‌شود.

همچنین پوشش گیاهی این منطقه گونه‌های درمه و گون و خانواده‌های نمایان، چتریان، شب بو، گاوزبان، گندمیان و بقولات هستند. این منطقه مردامه‌ا اسمال از سوی شورای عالی حفاظت محیط زیست به عنوان منطقه شکار ممنوع معرفی شد.

جزیره‌های شنش متری، زیبایی تالاب آق قل را

دوچندان می‌کند
تالاب طبیعی و فصلی آق قل در حد فاصل استان‌های مرکزی و همدان در فاصله ۲۰ کیلومتری شمال شرقی ملایر قرار دارد و آب این تالاب از حوضه آبریز رودخانه قره‌چای در جنوب دشت کمجان تأمین می‌شود و فصول آبیگری تالاب از اواخر آذرماه آغاز شده و تا اواسط خردادماه هر سال پایان می‌پذیرد.

حوضه آبریز این منطقه با میزان بارندگی سالانه ارتباط مستقیم دارد؛ به طوری که عمق آب تالاب از صفر تا یک متر متغیر است و وسعت آن در ماه‌های پر آبی به ۱۵ کیلومتر مربع می‌رسد و با پیشروی آب در قسمت‌های میانی، جزیره‌هایی به ارتفاع شش متر ظاهر می‌شود.

این تالاب در اواخر فصل بهار خشک می‌شود ولی در طول پاییز و زمستان آبدار است و در فصل بهار از میزان آب کاسته می‌شود.

تالاب آق قل به برنامه‌های حفاظتی و مدیریت مناسب نیاز دارد

بررسی‌ها نشان‌دهنده حضور ۴۶ گونه از پرندگان ایران در آق قل است و این تنوع اکولوژیک بالا، جایی برای تردید باقی نمی‌گذارد که تالاب آق قل نیاز اساسی به برنامه‌های حفاظتی و مدیریت مناسب دارد. مجموع این شاخص‌ها نشان‌دهنده اهمیت و جایگاه ارزشمند تالاب آق قل برای پرندگان آبی و به طور خاص برای تولیدمثل گونه‌های مثل آبوست و چوب‌پاست،

از جمله پرندگان آبی و کنارآبزی منطقه می‌توان به کشیم کوچک، بالکان بزرگ، کشیم بزرگ، اگرت بزرگ، بالکان کوچک، فلامیگو بزرگ، بوتیمار کوچک، حواصیل زرد، خوتکا، آچلیک یا سرخ، چوب‌پا، چنگر نوک سرخ، کاکایی سرسياه، زرده پره تالابی، پرستودریای نوک کاکایی و اردک بلوطی اشاره کرد. تالاب آق قل از سال ۸۸ به مدت پنج سال از سوی شورای عالی حفاظت محیط زیست به عنوان منطقه شکار ممنوع معرفی شد.

منطقه حفاظت شده گلرآباد سیمای کوهستانی دارد

منطقه حفاظت شده گلرآباد با وسعتی حدود ۸۳۲۶ هکتار، در فاصله حدود ۴۰ کیلومتری جنوب شرقی شهرستان ملایر واقع شده که شامل تپه ماهورها و قسمت‌های صخره‌ای و در پایین‌دست مناطق دشتی است و در مجموع دارای سیمای کوهستانی است. در این منطقه شش چشمه شناسایی شده که پراکنش مناسبی دارند و در تأمین آب وحوش بسیار مهم و حیاتی هستند.

این منطقه به‌رغم کم بودن میزان نزولات جوی و محدودیت منابع آبی و استقرار در اکوسیستم سرد و خشک، از تنوع حیاتی به ویژه پوشش گیاهی بسیار غنی برخوردار و رشد و تکثیر حیات وحش آن درخور توجه است.

منطقه حفاظت شده گلرآباد در ابتدا منطقه شکار ممنوع معرفی شد

بر این اساس منطقه حفاظت شده گلرآباد در سال ۱۳۸۵ به عنوان منطقه شکار ممنوع معرفی شد. سپس به دلیل داشتن شرایط مساعد زیستی و تنوع گونه‌ای مناسب در سال ۱۳۸۶ به عنوان منطقه حفاظت شده ارتقای سطح یافت. گونه‌های بوته‌ای و غلفی منطقه نیز شامل کلاه محسن، انواع گون، غلف بادزنی، نخود وحشی، کنگ، غلف چای، زنبق وحشی، اسپند، شکر تیغال، لاله واژگون، ریواس، کاروان کش، بومادران و آویشن را نام برد.

۱۸ گونه پستاندار و ۷۵ گونه پرنده در منطقه حفاظت شده لشگرد زندگی می‌کنند. در منطقه حفاظت شده لشگرد ۱۸ گونه پستاندار از ۱۱ خانواده و پنج راسته و ۷۵ گونه پرنده از ۲۳ خانواده و هفت راسته زیست می‌کنند.

این منطقه به لحاظ موقعیت طبیعی و توپوگرافی دارای سه وضعیت کوهستانی، تپه ماهوری و دشتی است و مناطق کوهستانی زیستگاه کل و بز و مناطق تپه ماهوری زیستگاه گونه حمایت شده قوچ و میش ارمنی و مناطق دشتی نیز به سبب تغییر نوع کاربری زمین از جانب روستاییان به صورت کشت باغ انگور درآمد است.

از پستانداران منطقه می‌توان کل و بز، قوچ و میش، گرگ، شغال، روباه، تشی، خرگوش، گورکن، کفتار و رودک و از پرندگان کبک، تیه، باقرقره، عقاب طلایی، قرقی، فاخته، دلچیه، کمر کلی، پری شاهرخ، چپچک و از خزندگان انواع مار را می‌توان نام برد.

منطقه حفاظت شده آلموبلاغ شناسنامه شهرستان

استادآباد است
به گزارش مهر، منطقه حفاظت شده ملوسان با سیمای کوهستانی، دره‌ها و پناهگاه‌های فراوان و با وسعتی حدود ۹۵۰۰ هکتار در فاصله ۲۴ کیلومتری شمال غربی شهرستان نهاوند قرار دارد و وضعیت پوشش گیاهی، منابع آبی و شرایط اقلیمی منطقه، زیستگاه مناسبی فراهم کرده که در سال ۱۳۷۲ به عنوان منطقه شکار ممنوع اعلام شد و در سال ۱۳۸۹ به منطقه حفاظت شده ارتقای سطح یافت.

در این منطقه تعداد ۱۲ دهنه چشمه با دبی‌های گوناگون وجود دارد که چشمه‌های دروه، دره، لیساب، اسماعیل خانی، دره دید و موناک از جمله آنهاست. بر اساس بررسی‌های صورت گرفته در منطقه تعداد ۱۵۲ گونه گیاهی وجود دارد که از این میان، تعداد ۱۳۸ گونه غلفی، تعداد ۳ گونه درختی، ۹ گونه درختچه‌ای و ۱۲ گونه بوته‌ای است.

منطقه حفاظت شده آلموبلاغ با سیمای کوهستانی و تپه ماهوری با وسعت ۷۵۰۰ هکتار در شمال شهرستان استادآباد قرار دارد و یکی از ارتفاعات مهم غرب کشور و استان همدان به شمار می‌آید.

این منطقه در مجاورت گردنه معروف استادآباد و در مجاورت روستا قرار دارد و دره چنار، گرد دره و دره چقلو از دره‌های مهم در منطقه است. این منطقه یکی از قلل رشته ارتفاعات آلوند محسوب می‌شود و با وجود چشمه‌ساران بزرگ و کوچک و آبریزهای همیشه جاری آن، منابع آبی متعددی از جمله منابع فصلی، دائمی، رودخانه، قنات و چشمه در این منطقه جریان دارد و حیات وحش منطقه محدودیتی از لحاظ تأمین آب ندارد.

آب و هوای منطقه در زمستان سرد و در تابستان معتدل است و با توجه به شیب، جهت و همچنین برخورداری از نزولات جوی، منطقه بادشده از پوشش گیاهی بسیار مناسب با تنوع گونه‌ای بالا، فرم‌های رویشی غلفی، بوته‌ای و درختچه‌ای و با کاربردهای دارویی، صنعتی برخوردار است.

منطقه آلموبلاغ به دلیل دارا بودن پوشش گیاهی مناسب و

۸ منطقه حفاظت شده همدان در گمنامی

و فحاش نعل اسبی بزرگ گونه‌های در معرض تهدید منطقه محسوب می‌شوند.

منطقه حفاظت شده شرار زیستگاه اصلی قوچ و میش ارمنی محسوب می‌شود

منطقه حفاظت شده شرار با سیمای کوهستانی و تپه ماهوری و با وسعتی افزون بر ۱۰۷۰۰ هکتار در فاصله حدود ۴۵ کیلومتری شرق همدان واقع شده و به لحاظ طبیعت بکر، پوشش گیاهی مناسب و سیمای طبیعی آن از زیستگاه‌های اصلی قوچ و میش ارمنی استان همدان محسوب می‌شود.

بخش کوهستانی منطقه از دو قله اصلی و مجزا از یکدیگر به نام‌های قافلانته و قزل تشکیل شده و تعداد ۱۷۲ گونه گیاهی متعلق به ۳۷ خانواده در تپه‌های اراضی دشت‌های آبرفتی دامنه‌ای، فلات‌ها، آبرفت‌ها و واریزهای بادبزنی شکل و آبرفت‌های بادبزنی شناسایی شده است.

خارشت، شیرین بیان، خارزهر، درمنه، جیارو هند، ورک، بومادران، تلخه، گون، شیر تیزک، ختمی، شقایق، غلف گوسفند، گل گندم، کوش بره، کلاه میر حسن، گل جایی، چمنجه، ختمی و شیرتیزک از عمده‌ترین گونه‌های گیاهی منطقه است.

پرندگان این زیستگاه چهره غالب جانوری منطقه را تشکیل می‌دهند

اطلاعات جمع‌آوری شده در خصوص گونه‌های جانوری منطقه مورد نظر نیز بیانگر این است که پرندگان این زیستگاه چهره غالب جانوری منطقه را تشکیل می‌دهند. گونه‌های دوه‌زی همچون عقاب طلایی و کبک معمولی فراوان‌ترین پرندگان منطقه‌اند و دسته سبک پالان نیز در بین تمامی گونه‌ها متنوع‌ترین دسته شناسایی شده‌اند.

پستانداران منطقه نیز عمدتاً گونه‌های سازگار با مناطق سرد کوهستانی و گرگ، کفتار، قوچ و میش شاخص‌ترین گونه‌های پستاندار منطقه‌اند.

شغال، روباه، راسو، زرده پره، رودک، خرگوش، خارشت ایرانی، تشی، فخر و انواع موش‌ها از جمله دیگر پستانداران مهم این منطقه به شمار می‌روند و خزندگان نیز در این زیستگاه از دو گروه مارها و سوسمارها یا مارمولک‌ها قابل تقسیم‌اند.

مارهای دشت‌زی از شاخص‌ترین خزندگان این منطقه هستند اکامای قنقاری و کرزه مار بر جمعیت‌ترین خزندگان منطقه و مارهای دشت‌زی و اکاما و لاک پشت مهمیزدار، شاخص‌ترین خزندگان منطقه هستند.

همچنین به علت نبود زیستگاه‌های آبی قابل توجه از گونه‌های جانوری دوزیستان و ماهی‌ها در منطقه دیده نمی‌شود با این حال گونه‌های آبگیرهای فصلی و برکه‌های ماهیه روستای مسلم‌آباد می‌توان دوزیستان گونه‌های وزغ معمولی و قورباغه تالابی را مشاهده کرد.

منطقه حفاظت شده خان گرمز نیز به عنوان هشتمین منطقه حفاظت شده استان همدان مطرح است که به دلیل ویژگی‌های منحصر به‌فرد آن، تپه‌های گسترش مسبوس در خصوص این منطقه گونه‌های در معرض تهدید است.

در منطقه ملوسان در مجموع تعداد ۲۵۳ گونه از ۵ رده جانوران شامل ۳۴ گونه پستاندار، ۱۶۶ گونه پرنده، ۳۴ گونه خزنده، ۴ گونه دوزیست و ۱۷ گونه ماهی گزارش شده است.

از بین گونه‌های پرندگان، لک لک سفید، عقاب دریایی دم سفید، عقاب سارگه یا بلند پینو، قرقی، عقاب دو برادر، عقاب تالابی، قرق شاهای، عقاب طلایی، کرکس، هما، لال، عقاب مار خور، بخری، بالان، شاهین، لیل و دلچیه جزو گونه‌های ارزشمندتر در منطقه هستند. از خزندگان نیز لاک‌پشت مهمیزدار و کورمار و از بین طرف‌پای در تقویت گردشگری همدان است که باید مورد توجه قرار گیرد.

دکترای شهرسازی و گردشگری مطرح می‌کند

همدان در گروه پایلوت گردشگری غرب کشور

همدان پیام: همدان در حوزه پایلوت گردشگری غرب کشور قرار گرفت. در میان استان‌های زاگرس نشین در منطقه غرب کشور سیاست‌های یکسانی در حوزه گردشگری برای استان‌های همدان، کرمانشاه، کردستان و زنجان ترسیم شد.

به همت و رایزنی علی آقامحمدی، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، پایلوت گردشگری در منطقه غرب کشور با عضویت چهار استان انتخاب شد. در جلسه روز گذشته با حضور مسئولان استان‌ها و کارشناسان گردشگری اشتراکات این استان‌ها با توجه به توانمندی‌های گردشگری مورد بررسی کارشناسانه قرار گرفت و برنامه‌های راهبردی در این زمینه در معرض بررسی و اجرا قرار گرفت.

گردشگری در این زمینه با محمد رحمانی دکتری شهرسازی و گردشگری و عضو هیأت علمی شهرسازی دانشگاه آزاد اسلامی همدان به گفت‌وگو نشستیم.

دیدگاه شما در حوزه برنامه‌ریزی در سطوح منطقه‌ای و شرایط همدان چیست؟

اگر در برنامه‌ریزی کالبد ملی قصد داریم در سطوح منطقه‌ای نقش یک استان را در بین چند استان دیگر برای سرمایه‌گذاری و اشکال ابعاد توسعه بررسی کنیم باید به نکات ملموسی توجه کنیم. متأسفانه در نظام برنامه‌ریزی استان به دلیل اجرای بودن سیستم و نداشتن نگرش علمی به موضوعات غالب برنامه‌های توسعه‌ای خود در زمان کوتاه‌مدت و میان‌مدت تبدیل به یک مشکل اساسی هزینه‌ای برای تفکری می‌گردد که در زمان خود یک برنامه‌ای اجرایی ایده‌آل بوده است.

شما فکر می‌کنید مشکل امروز آب استان از چیست این مشکل متعلق به دوران مدیریت افرادی با همان تفکر اجرایی است که بدون در نظر گرفتن فاکتورهای حیاتی برای نسل دیگری که در این شهر زندگی می‌کنند تصویری از زندگی را برای مردم استان همدان به تصویر کشیدند که شک اقتصاد استان در بخش کشاورزی را ویران کردند و هم موجب افت شدید ایستایی آب و فاجعه بسیار نزدیک و خطرناک تأمین آب در آینده نزدیک برای شهری شدند که لگین سبز غرب ایران محسوب می‌گردد. گفته می‌شود همدان امروز یکی از گزینه‌های انتخاب اجرای است که شک نداشته باشیم نخستین فاکتور اساسی برای انتخاب یک مکان به‌عنوان مرکز اداری کشور موضوع آب است و این همان موضوعی است که برای شهر جدید حورا نیز در نخستین نشست‌ها شخصاً در دولت قبل متذکر شدم. استان همدان این شرایط را با توجه به صورت اجرایی که بدون اندیشه علمی صورت می‌گیرد از دولت قبل برای حوزه مدیران آب به ارث گذاشته است که با اعتبارات سنگین ملی نیز قابل حل نیست.

با این شرایط مزیت نسبی استان را در بخش توسعه چگونه ارزیابی می‌کنید؟

مزیت نسبی استان همدان در کشاورزی است ولیکن با مکانیزه شدن این بخش و همچنین روی برگرداندن کشاورزان از کشاورزی، که عمده دلیل آن گفته شد این بخش دیگر قدرت جذب اشتغال را در حد انتظار ندارد و مسأله دیگری امر در سطح شهر و منطقه، طبیعت و با توجه به پتانسیل‌های موجود یکی از راه‌های مقابله با بیکاری می‌تواند رو آوردن به صنعت گردشگری باشد که خوشبختانه استاندار در دولت جدید به این موضوع عنایت خاص دارد. اگر در اجرا این حمایت با برنامه‌های چشم‌اندازهای زیادی همدان را برای افراد پنهان سیاسی و اقتصادی همچون تراکم‌فروشان و برج‌سازی هدف نگرفته باشد!

در استان همدان بخش گردشگری با توجه به وجود قابلیت‌های فراوان محیطی و اقلیمی و نیز جاذبه‌های تاریخی متعدد، یکی از زمینه‌های مناسب و از جمله بخش‌های دارای مزیت نسبی در توسعه استان محسوب می‌شود. میزان قابلیت جذب منابع گردشگری استان، در

به دنبال تصرف این فضا برای کسب سود و درآمد است که به شدت استان باید نگران این موضوع باشد. شما ببینید در خط آسمان به تصویر کشید شده در توسعه عمودی شهر دیگر خلی از مناظر طبیعی پای دامنه، در بلند مرتبه‌سازی‌ها قابل دیدن برای شهروندان نیست و دیوارهای بلند چشم‌اندازهای شهر را مخفی یا تخریب کرده و قطع و یقین بداندید همان تفکر سیستم حفاظت از منابع در استان با رویکردی بی‌ثبات در تصمیم‌گیری که هر جلسه یک تصمیم را با پرخاشگری تجویز می‌کند این بار باغ‌ها و مخروطه افکنه و فعال کردن گسل‌ها را هدف گرفته که به طور قطع در تخریب مراتع و ایجاد سیلاب و تخریب تأسیسات و زندگی عادی مردم نقش خواهد داشت.

البته ناگفته نماند ۲۱ منطقه نمونه گردشگری در سفر دوم هیأت دولت در گذشته به استان به تصویب رسید که شامل منطقه باغ میوه همدان، منطقه تاریک دره، منطقه دره مرادیگ، منطقه دامنه شمالی الوند همدان، موزه سد کلان ملایر (در حال مطالعه)، منطقه تالاب آق گل ملایر، منطقه لشگر در ملایر، منطقه سامن ملایر، دره شهرستانه توپسراکان، تپه قلندر سیاه توپسراکان (در حال مطالعه)، منطقه گزنرد توپسراکان (در حال مطالعه)، منطقه ملهمدره اسدابآد (در حال مطالعه)، تالاب پیرنهان اسدابآد (در حال مطالعه)، تالاب حسن آباد چهاردولی اسدابآد، حوزه دریاچه سد شیرین‌سوس، بوسات جنگلی ابوذر نهاوند، منطقه بقراطی رزن، منطقه درجین رزن، منطقه آبرومند بهار و منطقه وهنان بهار است.

پراکنش جغرافیایی این مناطق، حاکی از تمرکز مناطق در بخش مرکزی استان است. مناطق نمونه بخش جنوبی

شرایطی را برای استان می‌بینید؟

استان دارای بیش از ۱۸۰۰ جاذبه تاریخی و طبیعی،

موقعیت خاص جغرافیایی و دشت‌های سرسبز و خرمی است که می‌توان آنها را این گونه برشمرد که بیشترین جاذبه‌های شناخته شده، در همدان و سپس در توپسراکان، نهاوند و ملایر است؛ اما میزان جذابیت این جاذبه‌ها در جذب گردشگر با توجه به انگیزه گردشگران و نوع جاذبه‌ها متفاوت می‌باشد و به کیفیت، مطلوبیت، سهولت دسترسی و شناخت از جاذبه مورد نظر برمی‌گردد.

ولیکن بی‌شک در پرداختن به موضوع توسعه گردشگری به عنوان یک استراتژی مهم در کلان‌شهر همدان نباید تنها متولی گردشگری را میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان قلمداد کرد چون متأسفانه اینجا هم همانند شهرداری فاقد مدیریت واحد در تصمیم‌گیری بوده و شکل کارهای عمرانی بدون برنامه توسط برخی دستگاه‌ها برای کسب سود و تأمین دستمزد کارکنان شرایط را برای اداره این حوزه روز به روز تنگ‌تر می‌کند. تنها باید امیدوار بود که با همکاری متولیان امور با سیاست‌های جدید مدیر تازه نفس را همیاری کرد تا گردشگری همدان را به جایگاه خود برساند.

هشت جاذبه می‌توانند در جایگاه بین‌المللی قرار گیرند که عبارتند از تپه هگمتانه، تپه نوشیجان، تپه و سراب گیان، کتیبه گنجه‌ما و کوه الوند، غار علیصدر، مقبره استر و مردخای، گنبد علویان و مقبره حقیوق نبی توپسراکان.

در سفر اول دولت، شش منطقه نمونه گردشگری به شرح زیر تعیین شده است که همه این مناطق مورد مطالعه و امکان‌سنجی قرار گرفته که این مناطق شامل منطقه نمونه گردشگری حیدره، منطقه نمونه گردشگری گاماسیاب، منطقه نمونه گردشگری سرکان، منطقه نمونه گردشگری لالچین، منطقه نمونه گردشگری نوشیجان و منطقه نمونه گردشگری علیصدر می‌باشند. اگر مدیران اجرایی مجریان امر در سطح شهر و منطقه، طبیعت و دیگر استان‌ها داشته باشند همه این انتظارات از آرامگاه بوعلی بر نخواهد آمد یا اشعار باباطاهر استان همدان را پایلوت توسعه منطقه‌ای گردشگری نخواهد کرد و لذا

باید به صورت جدی پیگیر جذب اعتبارات ملی برای فعال کردن مناطق گردشگری استان و حمایت از بخش خصوصی با حفظ منابع طبیعی بود. زیبایی و جذابیت شهر همدان با چشم‌اندازهای طبیعی و باغ‌های آن است که ارادای در مجموع ساختار شهرمان به اشکال غیررسمی

که مریم مقدم

همدان پیام: پس از سفر مقام معظم رهبری در تیرماه سال ۱۳۸۲ و تأکید ایشان بر توانمندی‌های استان در حوزه تاریخ و صنایع دستی در همدان بارقه‌های امید رو به روشنی گرایید. بارقه‌هایی که یکی پس از دیگری با همت والای مسئولان و آنسکا به رهنمودهای رهبری با تاریخ و تمدن و فرهنگ در آمیخته و این استان را به سوی توسعه هدایت کرد.

دولت یازدهم روی کار آمد و اهداف و برنامه‌هایش به مرور زمان برای مردم مشخص شد. از همان روزهای نخست، رئیس‌جمهور بر توسعه گردشگری تأکید کرد و به گونه‌ای سنگ خود را با برنامه‌ریزان کشوری و استانی وا کند که این مقوله تافته جدا بافته‌ای در برنامه‌های اجرایی باید باشد. بندرت روابط ایران با کشورهای دیگر رو به بهبودی رفت و سیاست‌ها و نگاه به تعاملات گسترش یافت و تحول و تکلیو در رفت و آمدهای محسوب می‌گردد. همدان مهد فرهنگ و

تمدن بوده و مردمان آن شیفته کارهای هنری بوده‌اند که متأسفانه بی‌توجهی به این موضوع آسیب جدی به ساختار اقتصادی صنعت گردشگری است.

طبیعت استان همدان با دشت‌های وسیع همراه با زیبایی‌های ویژه از جاذبه‌های مهم گردشگری کشور به

شمار آمده و با دره‌ها و دشت‌های زیبای خود کانونی برای گذران اوقات فراغت می‌باشد. متأسفانه جذب گردشگری با انگیزه‌های اکوتوریستی با این تنوع در شرایط نامناسبی است که توجه و مطالعه آن یکی از ضرورت‌های توسعه بخش انسانی محسوب می‌گردد. موقعیت ممتاز همدان در نزدیکی به تهران و نقش اتصالی آن بین استان‌های غربی، مرکزی و شمالی کشور آن را به عنوان استان پشتیبانی‌کننده ارائه خدمات و توسعه استان‌های غربی بخصوص استان‌های کردستان و ایلام مطرح نموده و در سده شربین‌سوس، بوسات جنگلی ابوذر نهاوند، منطقه بقراطی سرزمین نقش سطح یک خدمات، در غرب کشور را به خود اختصاص داده است و بر همین اساس می‌تواند یکی از محورهای عمده توزیع‌کننده و تخصیص‌دهنده سفر باشد.

به این ترتیب اجرایی کردن سیاست‌های مقاومتی از مهمترین رویکردهایی است که دولت تدبیر و امید و برنامه‌ریزان آن در سایه لطف الهی و رهبری مظلله‌عالی برای سال‌ها در دستور کار خود دارند.

به محض آنکه محمضانر نیکبخت به عنوان استاندار همدان اداره امور استان را به دست گرفت، عنوان کرد:

رونق گردشگری سلامت با طبیعت درمانی

همدان پیام: طبیعت درمانی، نظام درمانی است که منحصراً با کمک درمان‌های طبیعی موجود در پیرامون ما همانند نور خورشید، هوا، آب، رژیم غذایی و به طور کلی نیروی شفابخش طبیعت که در درون ماست به درمان بیماری‌ها می‌پردازد و این قابلیت در طبیعت استان همدان وجود دارد؛ به گونه‌ای که انتظار می‌رود همدانی‌ها نیز بتوانند در جذب گردشگران سلامت نقش بسزایی در کشور ایفا کنند.

این درمان بر این باور استوار است که بدن قدرت خوددرمانی دارد. چنانچه بدن در محیط و شرایط سالمی قرار گیرد، خود به خود قادر خواهد بود، خود را درمان کرده و از شر بیماری‌ها نجات دهد.

در طبیعت درمانی، روش‌ها و توصیه‌های زیادی برای ایجاد محیطی سالم وجود دارد تا بدن بتواند خود را درمان کند؛ این در حالی است که طبیعت بکر و کوهستانی همدان نیز شرایط ماندگاری بیماران طبیعت‌دوست را داراست.

بخش عظیمی از طب گیاهی قدیم ایران مروهن گیاهان دارویی همدان بوده است. در دهه‌های گذشته طبابت گیاهی در همدان از رونق شایانی برخوردار بوده است. راسته‌ای در بازار قدیمی همدان که امروزه محل استقرار واحدهای زرگری است در سال‌های پیشتر محل فعالیت طبیب‌هایی بود که با گیاهان دارویی دامنه الوند، التیامبخش درد بیماران بودند.

با آغاز اقبال علم پزشکی نوین، طبابت سنتی و به تبع آن گیاهان دارویی در کشور به فراموشی سپرده شد و این در حالی است که دنیای غرب با توجه به خواص داروهای گیاهی به عنوان درمان مکمل، رویکردی نوین به این امکان طبیعی پزشکی دارند. طبابت گیاهی در همدان شاید به رونق گذشته

کارشناسان راه‌های رسیدن به توسعه را بررسی می‌کنند

گردشگری کلید توسعه استان

گردشگری از استان‌های نخست در کشور باشد.

وی حتی در این زمینه به معاون توسعه مدیریت سازمان

میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور هم عنوان کرده بود که گردشگری کلید و موتور توسعه استان است.

البته این تأکید و نوع نگاه در تمام جلسات مورد تأکید بود و به دنبال آن تحولات متوجه برنامه‌ریزان حوزه گردشگری شد؛ به گونه‌ای که جدید در کار هم محسوس شد. از روز نخست ورود نیکبخت به استان تا همین آخرین نشست

وی با اصحاب رسانه در ماه مبارک رمضان باز هم بیشتر برنامه‌های مطرح شده در این نشست در راستای توسعه استان حول محور گردشگری در همدان چرخید.

کارشناسان از چرایی و تأثیر توسعه گردشگری در همدان می‌گویند

مسعود غلامی، کارشناس ارشد برنامه‌ریزی توریسم در این زمینه معتقد است با توجه به پژوهش‌های انجام شده در خصوص چالش‌های موجود در حوزه گردشگری پیشنهاداتی مبنی بر این موارد مطرح است. نخست آنکه؛ برای توسعه گردشگری استان کار پژوهشی نیاز است، تا زمانی که کارشناسان و پژوهشگران علمی پای کار نباشند، راهکارها

دلیل کم‌توجهی برنامه‌ریزان سفری ناشنا مانده است.

در هر بیماری، بدن می‌کوشد تا تعادل و توازن از دست رفته انرژی‌های درونی خود را بازیابد و یکی از درمان‌هایی که می‌تواند با کمک داروهای پزشکی و اصلاح شیوه زندگی، این تعادل را به بدن بازگرداند، طبیعت درمانی است.

فقدان ارتباط رئیس دانشکده داروسازی علوم پزشکی همدان با فارس گفت‌وگویی داشته و در زمینه گیاهان دارویی اعلام کرده است که بحث داروهای گیاهی در شهر بوعلی‌سینا پر رنگ‌تر است.

در این شهر ظرفیت داروهای گیاهی وجود دارد و با توجه به اینکه مردم همدان را با عنوان بوعلی‌سینا می‌شناسند حیف است که به چنین ظرفیتی توجه نشود.

محمدعلی دانشمهر با تأکید بر لزوم عملیاتی کردن تحقیقات در زمینه گیاهان دارویی عنوان کرده که یکی از وظایف دانشکده داروسازی در زمینه تحقیقات و خدمات دارویی این است که باید پایلوت خدمات گیاهان دارویی را نیز در همدان داشته باشیم.

وی یادآور شده بود که در زمینه تحقیقات گیاهان دارویی در مرحله نخست باید بین مراکز که مدعی این کار هستند، هماهنگی ایجاد شود کما اینکه در این صورت استان همدان می‌تواند قطب درمانی در حوزه گردشگری کشور باشد.

استان همدان از لحاظ آب و هوا، موقعیت جغرافیایی و زمینه رشد گیاهان دارویی از بهترین مناطق کشور محسوب می‌شود و در گذشته نیز منبع تولید و مصرف گیاهان دارویی بوده است.

رازیانه، زعفران، گشنیز و نعنای فلفلی از مهمترین گونه‌های گیاهی با خواص دارویی استان است. در دهه‌های گذشته طبابت گیاهی در همدان از رونق شایانی برخوردار بوده است. راسته‌ای در بازار قدیمی همدان که امروزه محل استقرار واحدهای زرگری است در سال‌های پیشتر محل فعالیت طبیب‌هایی بود که با گیاهان دارویی دامنه الوند، سراب‌های نهاوند و اسدابآد، کوه‌های بقالی و لشگردر رزن به عنوان ذخیره‌گاه ژنتیکی ارزشمندی از گیاهان دارویی کشور است. گیاهان دارویی از ارزش و اهمیت خاصی در تأمین بهداشت و سلامت جامع هم به لحاظ درمان و هم پیشگیری از بیماری‌ها برخوردار هستند.

این بخش از منابع طبیعی قدیمی همپای بشر داشته است، اما همین اندوه ما را پس که چنین پیشینه غنی در استان همواره به

اصولی و طرح‌ها مطالعاتی نباشند راه به سوی توسعه امکان‌پذیر نخواهد بود.

دوم اینکه؛ برای توسعه گردشگری استان نیازمند بسط و گسترش ارتباط و وسایل مدرن حمل‌ونقل، توسعه خدمات فرودگاهی و بهره‌برداری از راه‌های ارتباطی و مواصلاتی در استان هستیم.

در همدان هنوز سیستم منسجم اطلاع‌رسانی در حوزه گردشگری وجود ندارد؛ برای این منظور لازم است ارگان‌های تأثیرگذار شهرداری، فرهنگ و ارشاد اسلامی، میراث فرهنگی و حتی بخش‌های خصوصی مرتبط پای کار بایند. مسعود ملکی، کارشناس ارشد برنامه‌ریزی توریسم نیز می‌گوید: توسعه گردشگری در استان همدان در گرو فرهنگ‌سازی و آموزش است.

وی غفلت از حوزه آموزش در گردشگری را زنگ خطری برای صنعت توریسم در همدان می‌داند.

ملکی معتقد است فارغ‌التحصیلان رشته‌های مرتبط به گردشگری از دانشگاه‌ها، مراکز آموزشی و مؤسسات معتبر باید جذب ارگان‌های مرتبط به گردشگری شوند.

ملکی با اشاره به فعال بودن رشته‌های آموزشی مدیریت جهانگردی و خدمات جهانگردی در مقطع کارکنانی و کارشناسی در همدان، از مقاطع کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی گردشگری در دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان هم یاد کرد و گفت: اساتید، پژوهشگران، فارغ‌التحصیلان و دانشجویان این رشته‌ها می‌توانند از تأثیرگذاران در تحول ارائه خدمات به گردشگران در استان باشند؛ البته اگر برنامه‌ریزان استان برنامه‌ریزی‌های منسجمی به اجرا درآورند.

این کارشناس هم تبلیغات گردشگری در عرصه ملی و بین‌المللی را از نیازهای استان می‌داند و می‌گوید: اگر این مهم مغفول بماند هرگز نمی‌توان بایست سیستم مطالعه شده اطمینان تلاش کرد. پس تشکیل کارگروه مطالعه شده این حوال محور گردشگری در همدان چرخید. کارشناسان از چرایی و تأثیر توسعه گردشگری در همدان می‌گویند

مسعود غلامی، کارشناس ارشد برنامه‌ریزی توریسم در این زمینه معتقد است با توجه به پژوهش‌های انجام شده در خصوص چالش‌های موجود در حوزه گردشگری پیشنهاداتی مبنی بر این موارد مطرح است. نخست آنکه؛ برای توسعه گردشگری استان کار پژوهشی نیاز است، تا زمانی که کارشناسان و پژوهشگران علمی پای کار نباشند، راهکارها

روح و جسم را جوان کند. میدان میشان، دره مرادیگ، امامزاده

کوه همدان، دره دیوین و دره حیدره ... می‌توانند در صورت ایجاد تأسیسات گردشگری پذیرای گردشگران سلامت باشند. همچنین بر اساس گزارشی در ویلاک کاتالیزور آمده است: عضو هیأت علمی دانشگاه بوعلی سینا در این ارتباط می‌گوید که از نظر تاریخی، گیاهان اهمیت فراوانی در توسعه جوامع داشته‌اند و تحقیقات وسیعی برای یافتن فراورده‌ها و مواد دارویی گیاهی در طول تاریخ انجام شده، اما نکته حایز اهمیت اینجاست که کمتر از ۱۰ درصد از مجموع ۲۵۰ هزار گونه گیاهی جهان برای بیش از یک عملکرد زیست شناختی، ششانی و مورد استفاده قرار گرفته‌اند.

خسرو پیری اظهار کرده که پتانسیل تولید داروهای گیاهی در طبیعت بسیار بالاست. برای نمونه گفته می‌شود ۱۲۵ هزار گونه گیاه دارویی در جنگل‌های استوایی جهان یافت می‌شود. ارزش اقتصادی و تجاری گیاهان دارویی فوق‌العاده زیاد است؛ به طوری که در برخی آمارهای منتشر شده ارزش تجاری گیاهان دارویی افزون بر ۴۳ میلیارد دلار در سال برآورده شده است.

وی ادامه داده گسترده‌ی منابع ژنتیکی و تنوع در گیاهانی که به عنوان گیاهان دارویی در بین عامه مردم رواج دارد، پتانسیلی است که استان همدان با توجه به ششای نشسته است. شاخت صحیح گیاهان دارویی به عنوان یک توان بالقوه و افزایش کارایی و کاربرد آن می‌توان از این امکانات خدادادی به عنوان مکمل طب مدرن استفاده وسیع کرد.

عضو اساک کارگروه کمیته فنی گیاهان دارویی کشور افزوده است: بر اساس منابع سازمان بهداشت جهانی بیش از ۸۰ درصد مردم دنیا از گیاهان دارویی برای معالجه و پیشگیری بیماری‌های خود استفاده می‌کنند و این در حالی است که طب سنتی و استفاده از گیاهان دارویی در بین مردم همدان به عنوان بخشی از فرهنگ جامعه نهادینه شده و در مباحث علوم انسانی جایگاه ویژه‌ای دارد و مردم بومی با حمایت متولیان گردشگری در استان قادر خواهند بود گردشگری سلامت را با بهره‌گیری از طبیعت بکر و گیاهان دارویی همدان در استان نهادینه کنند.

گردشگری ناجه‌روستاها

همدان پیام: مرتضی نامی، کارشناس ارشد برنامه‌ریزی توریسم معتقد است نام روستا همواره با سرسبزی و شادابی توأم و عجین است. بر همین اساس یکی از انواع گردشگری که بسیار پرطرفدار نیز است در روستاها شکل می‌گیرد. روستا نه تنها دارای طبیعت زیبا و سرسبز؛ بلکه دارای شرایط خاصی است که می‌تواند برای انسان شه‌رزه و تکنولوژی‌زده امروز جذاب باشد.

روستاییان از دیرباز همواره از تولیدات خودشان استفاده می‌کرده‌اند به‌گونه‌ای که تمام وسایل مورد نیاز زندگی، خوراک و پوشاک آنها حاصل زحمات خودشان بوده است.

وی افزود: با توجه به اینکه اقامت شبانه مسافران در مقصد سفر می‌تواند موجب توسعه صنعت گردشگری شود، و رکنه و سیمین می‌توانند مسافران را بیشتر در همدان نگه دارند که این مهم تنها در صورت جذب سرمایه‌گذار یا با تخصیص اعتبارات و ایجاد تسهیلات از سوی مسئولان استان، محقق خواهد شد.

برای دسترسی به این مهم لازم است، زیرساخت‌های مناطق نمونه گردشگری مانند راه، آب، برق و تلفن از سوی دولت فراهم شود تا این مناطق به عنوان پروژه‌های سرمایه‌گذاری پس از ایجاد زیرساخت‌ها به متقاضیان برای سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری واگذار شود.

■ همدان در گذشته بخشی از مسیر ویژه تجاری بوده است

از سوی دیگر نگاهی به تاریخچه فعالیت‌های تجاری و گردشگری در استان همدان بیانگر این واقعیت است که همدان در گذشته بخشی از مسیر ویژه تجاری بوده و کاروانسراهای قدیمی به جا مانده از آن دوران نشانگر رونق تجارت و توجه به گردشگری در این منطقه بوده است.

واضح است که مسیرهای گردشگری در همدان امکان رقابت با بسیاری از نقاط کشور را دارند؛ چراکه همدان نزدیک به شش ماه سال از آب‌وهوایی بسیار مطبوع برخوردار است و در کل ۹ ماه از سال توانایی جذب گردشگر را دارد.

این در حالی است که جاذبه گردشگری استان‌های شمالی یا جنوبی کشور به چند ماه در سال محدود می‌شود و از آن رو باید مدیران استانی برای معرفی امکانات گردشگری همدان بیشتر تلاش کنند و بهینه کردن این امکانات را مدنظر قرار دهند.

■ ظرفیت‌های گردشگری باید احیا شود

تاکید کارشناسان بر اجرای طرح‌های مطالعاتی در مسیرهای ویژه همدان مانند مسیر سد اکباتان، مسیر حیدره یا مسیر دره مرادیبک ظرفیت‌های گردشگری استان همدان است. این مسیرها با سرمایه‌گذاری مناسب می‌توانند به مکان‌هایی برای اسکان موقت و دائم کسانی که می‌خواهند زندگی در دل طبیعت را تجربه کنند، تبدیل شوند.

این گفته از آنجا تأیید شدنی است که با وجود ظرفیت همدان برای جذب گردشگر به این موضوع به‌خوبی پرداخته نشده است و همیشه توجه به گردشگری در کنار یا حاشیه دیگر فعالیت‌های روزمره مدیران قرار گرفته است و حتی با وجود چنین منابع سرشاری در این جاذبه‌های منحصر به فرد استان، نه خبری از گردشگری است و نه خبری از سرمایه‌گذار و تنها می‌توان امیدوار بود روزی برسد که مصوبات کاغذی جلسات به واقع به اجرا درآیند.

پتانسیل‌هایی که باید دیده شود

روستادرحسرت ابتکارواعتبار

کیمریم مقدم

همدان پیام: همدان از جمله استان‌ها و مناطقی است که زیبایی‌ها و جاذبه‌های بکر و منحصربه فرد طبیعی را در کنار آثار تاریخی، فرهنگی و بناهای بازمانده از دوران باستان یک

جا به مسافران و علاقه‌مندان هدیه می‌کند. مناظر زیبای طبیعی و کوهستانی و روستاهای قدیمی، دره‌های مصفا و سرسبز از جمله ظرفیت‌های تأثیرگذاری است که می‌تواند برای هر بیننده‌ای جذاب و دیدنی باشد.

روستاهای هدف گردشگری تنها در نام و نشان خلاصه نمی‌شوند، بلکه نیازمند تأمین زیرساخت‌هایی هستند که سال‌هاست مغفول مانده است. آثار تاریخی و فرهنگی متعدد به جای مانده در همدان چشم هر بیننده‌ای را به خود خیره می‌کند و ده‌ها، صدها و بلکه هزاران داشته‌بی‌نظیر دیگر در این دیار هر یک به تهای می‌تواند بستر بسیار مناسبی برای توسعه صنعت گردشگری این منطقه باشد.

متأسفانه تبلیغاتی که برای این روستا صورت می‌گیرد واضح و شفاف نیست و گردشگرانی که به این روستا سفر می‌کنند، نمی‌دانند برای چه آمدند و از چه چیزی باید دین کنند. ایجاد کمپینگ، سرویس بهداشتی و آب بهداشتی برای رفاه حال مسافران و آسایش اهالی روستا از اقدامات ضروری است، اما با ورود به هر یک از این روستاها در می‌یابید خبری از امکانات نیست.

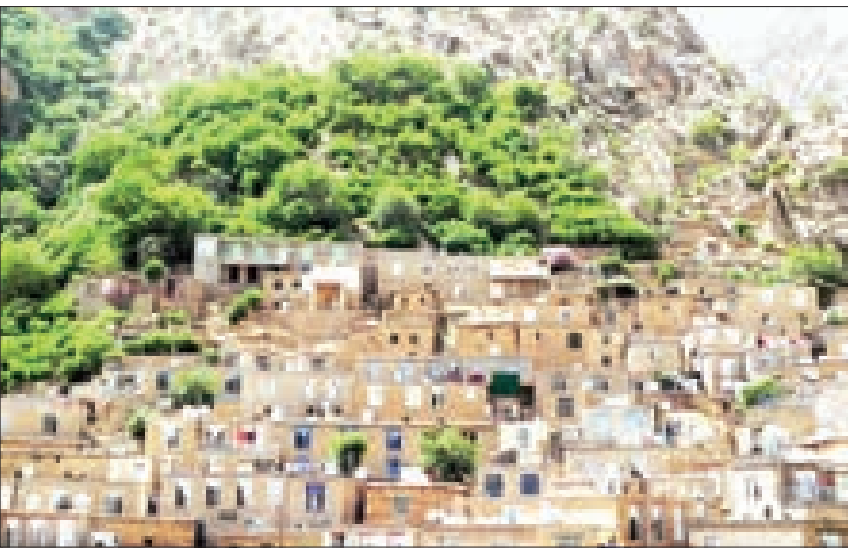
آنچه در این جایگاه باید پاسخی برای آن یافت این است که چه شده که همواره سهم همدان از درآمد سرشار گردشگری بسیار اندک بوده است؟!

باید یقین حاصل کنیم که همدان از بُد داشته‌های گردشگری جایگاه بسیار رفیعی دارد و ناکامی‌های مربوط به درآمدزایی اندک از این صنعت به عدم مدیریت صحیح بستگی دارد.

■پتانسیل‌های گردشگری همدان باید احیا شود

در گفت‌وگو با کارشناسان آنچه بیشتر مورد تأکید بود اینکه اجرای طرح‌های مطالعاتی در مسیرهای ویژه همدان مانند مسیر سد اکباتان، مسیر حیدره یا مسیر دره مرادیبک پتانسیل‌های گردشگری استان همدان را احیا می‌کند.

این مسیرها با سرمایه‌گذاری مناسب می‌تواند به مکان‌هایی برای اسکان موقت و دائم کسانی که می‌خواهند زندگی در دل طبیعت را تجربه کنند، تبدیل شود و از این طریق رونق اقتصادی نیز به منطقه بازگردد.

همدان باشد. این روستا مجموعه‌ای از چند محله است که هر کدام از چند واحد مسکونی تشکیل شده‌اند. بافت کالبدی روستای ورکانه همدان به دلیل ویژگی خاص فرهنگی، به عنوان میراثی ارزشمند از نیاکان است و حفظ و نگهداری آن را مورد تأکید قرار می‌دهد. این روستا منطقه‌ای است که قدم زدن در کوچه‌های آن عظمت قدرت و زیبایی آن انسان را مهیوت می‌کند و آن را زیباتر از شهر به عنوان نگین همدان معرفی می‌کند.

وجود دره‌های فراوان از جمله دره‌های زیبای یورد صفرخان، دره خان، تخته سنگ، جن دره و سوبیلاغ در مجاورت روستا از خصوصیات طبیعی منطقه است؛ به طوری که دره بارانی در جنوب و جنوب شرق آبادی واقع شده است و شیب عمومی این منطقه و وجود دره‌های فراوان در اطراف روستا موجب شکل‌گیری رودخانه‌های فصلی شده است.

رودخانه‌های فصلی ورکانه از ارتفاعات یخچال‌ها سرچشمه می‌گیرند و بعد از عبور از اراضی سیمین و ورکانه به رودخانه فصلی ارزانفود می‌ریزند و سرچشمه گرفتن رودخانه دارستان (ارزانفود) از ارتفاعات روستای ارزانفود بر جاذبه‌های طبیعی منطقه افزوده است.

گذری بر کوچه پب کوچه‌های روستای سنگی ورکانه در فصل تابستان، نشان‌دهنده پرورش درختان گردو، سیب و زردآلو در حیاط برخی از واحدهای مسکونی است. چشمه‌های فراوان میان روستا، مناظر بکر باغ‌های گردو، درختان سر به فلک کشیده مثمر و غیرمثمر از زیبایی‌های منحصربه‌فرد طبیعی این روستا نامید.

روستای سیمین ابرو به عنوان دیگر روستای گردشگری استان در نقطه‌ای کوهپایه‌ای با بافت یکپارچه سنگی و معماری پله‌ای واقع شده است. این روستا از توابع بخش

مرکزی همدان و در جنوب شرقی آن واقع شده است. روستای سیمین ابرو با ۶۰ خانوار از طوایف لر و اقوام آریا به شکل باغداری مشغول هستند. این روستای گردشگری نخستین روستا در استان است که در برنامه چهارم توسعه بهسازی شده است. تاریخچه یکجانشینی این روستا به ۳۰۰ سال پیش مربوط می‌شود.

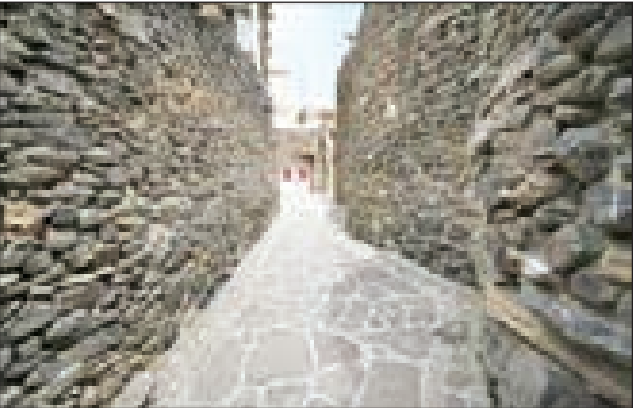
استفاده از مصالح بومی و نوع خاص معماری خانه‌ها و نمازها این منطقه را به عنوان روستای شاخص با ارزش‌های معماری قابل توجه معرفی می‌کند.

روستای ملهمدره اسدآباد نیز از ظرفیت‌های گردشگری فراوانی برخوردار است که در دره‌های شمال غربی الوند و دامنه کوه المابلاغ قرار دارد و فاصله آن با اسدآباد حدود سه کیلومتر است. این روستا دارای رودخانه‌ای بسیار زیبا و دیدنی است که از چهل چشمه سرچشمه می‌گیرد و دارای باغ‌های میوه و تاکستان‌های انگور است و محصولات این روستا در سطح استان شهرت خاصی دارند.

خانه‌های این روستا که ییلاقی‌های بسیار مصفا می‌دارد به روی هم ساخته شده است؛ به طوری که پشت بام یک خانه حیاط خانه دیگر است و این زیبایی روستا را دوچندان می‌کند. کوه‌ها و دره‌ها از چهار طرف، این روستا را احاطه کرده‌اند. این روستا در هر فصل زیبایی خاص خودش را دارد و می‌توان آن را ماسوله‌ای در غرب کشور نامید.

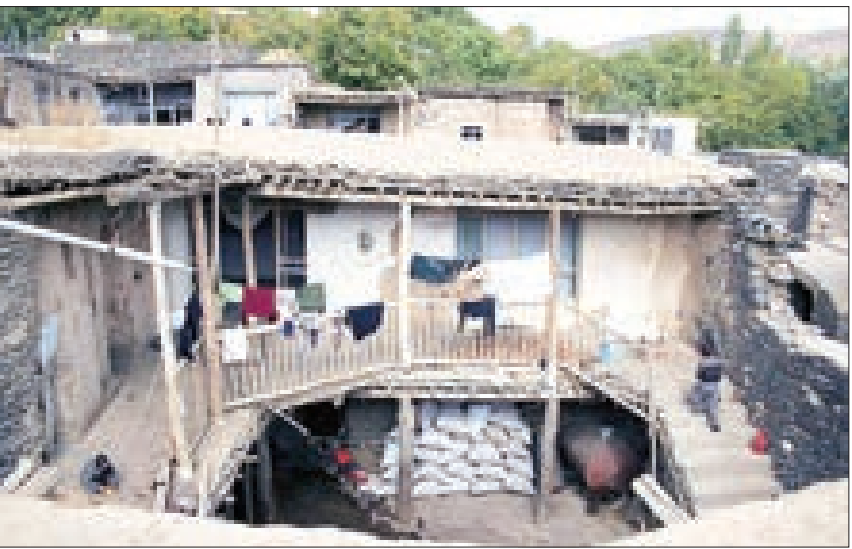
از جاذبه‌های دیگر این روستا علاوه بر جاذبه‌های طبیعی وجود معادن و سنگ‌های متنوع ساختمانی است، سنگ‌های زینتی و مرمر دره‌های این روستا در نماسازی ساختمان کاربرد زیادی دارد. وجود تأسیسات اقامتی در این روستا مکان ماندگاری گردشگر را افزایش می‌دهد.

گشانی از روستاهای بخش مرکزی توپسرکان و دهستان

واحدهای تیپ مسکونی غالباً به صورت واحدهای دارای ایوان با ستون‌های چوبی است که در آمیختگی با مناظر طبیعی اطراف ترکیب منحصربه‌فردی را ایجاد نموده است. همچنین قرار گرفتن روستا در ارتفاع تپه موجب شده تا تمامی دشت و مناظر اطراف آن یکپارچه به رنگ سبز دیده شود. در حال حاضر تأسیسات گردشگری در این روستا در حال احداث است که امکان ماندن گردشگر را در این روستا افزایش می‌دهد. روستای حبشی نیز از توابع بخش شهرستان اسدآباد است که از روستاهای تاریخی استان همدان به شمار می‌رود و مشابهت‌هایی با ساختار معماری ستنی سنگی و خشتی دارد. بخش عمده‌ای از جاذبه‌های گردشگری روستای حبشی را چشم‌اندازهای طبیعی آن تشکیل می‌دهد.

باغ‌های وسیع، چمن‌زارها، چشمه‌ساران و دامنه کوه‌های پیرامون، از تفرجگاه‌های زیبا و فرحزای روستا هستند. کوه‌های اطراف روستا، ضمن برخورداری از جاذبه‌های فراوان برای علاقه‌مندان به ورزش‌های کوهستانی، در بهار و تابستان با گونه‌های متنوعی از گیاهان خودرو پوشیده می‌شود و سرسبزی مراتع، گونه‌های گیاهی کنگر، شنگ و گون همراه با دیگر گیاهان دارویی و گل‌های رنگارنگ طبیعی، چشم‌اندازهای زیبا و دلپذیری پدید می‌آورند. با این تفصیلات می‌توان امیدوار بود که چنین ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های غنی در گردشگری استان توسط برنامه‌ریزان سفر و مسئولان به گونه‌ای متفاوت‌تر دیده شود تا با اتکا بر آنها جذب گردشگر و در نهایت تکاپوی اقتصاد محلی تحقق یابد.

روستائیان خلاق

همدان پیام: گردشگری از مهمترین موضوعات کنونی در زمینه توسعه روستایی به شمار می‌آید. حمید بالایی، استادیار اقتصاد کشاورزی و عضو هیات علمی دانشگاه بوعلی سینا بر این نکته در پژوهش‌های خود تأکید دارد و معتقد است که توسعه روستایی از دیدگاه پایداری دارای ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست‌محیطی است.

اگرچه توسعه گردشگری از طریق ارتقای سطح و کیفیت زندگی، اشتغال و بهبود شاخص‌های اقتصادی اجتماعی به عنوان راه‌های بهبود اقتصاد کشور و رفاه اجتماعی دیده شده‌اند، اما اگر این توسعه به صورت پایدار و با در نظر گرفتن تمام ابعاد آن صورت نپذیرد می‌تواند آثار نامطلوبی در زمینه‌های مختلف اقتصادی و طبیعی از جمله تهدید و تخریب محیط‌زیست را به همراه داشته باشد.

این استادیار دانشگاه به اتفاق مسعود سامیان، کارشناس ارشد توسعه روستایی دانشگاه بوعلی سینا در یک بررسی دقیق در یکی از روستاهای همدان در سال‌های اخیر به این نتیجه رسیده‌اند که شاخص‌های اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی تأثیر بسیاری بر گردشگری روستایی دارند.

■ خلاقیت روستائیشان

در این میان برخی کارشناسان دیگر هم معتقدند در کنار تأمین زیرساخت‌ها که برعهده ارگان‌های دولتی است خلاقیت اهالی روستا برای ایجاد خدمات و فضاهای متفاوت برای گردشگران در جذب توریست بسیار تأثیرگذار است.

در این زمینه محمد میرشاه‌ولد، کارشناس ارشد برنامه‌ریزی توریسم می‌گوید: بهره بردن از تجارب روستاهایی که با خلاقیت اهالی آن به قلمب گردشگری تبدیل شده‌اند می‌تواند راهی به سوی توسعه را برای روستائیشان استان باز کند.

وی برای اثبات این ادعا به روستای «بزم» در ۱۷ کیلومتری شهر بونات که بین استان یزد و کرمان قرار دارد و به گونه‌ای آخرین نقطه استان فارس است، اشاره کرد و گفت: این روستا که روزی حتی آسمش برای هموطنان آشنا نبود به همت یکی از اهالی خوش‌فکر امروز به یکی از مقاصد گردشگران خارجی تبدیل شده است.

این کارشناس عنوان کرد: ۷ مسافر گذری آلمانی که برای نخستین بار به این روستا در سال‌های گذشته سفر کردند و انامی که بابت پذیرایی و راهنمایی عباس بزرگر به او دادند انگیزه‌ای شد تا وی بتواند با تلاش و خلاقیت، محل زندگی‌اش را توسعه دهد؛ به گونه‌ای که امروز عباس ۲۸ سساله به ۲۸ کشور دنیا سفر کرده و خانه ۸۰ متری او به ۱۲۰ هزار متر رسیده است و شبکه‌های تلویزیونی آلمان، روسیه و تایلند روستای گردشگری «بزم» را بارها روی آنتن‌هایشان برده‌اند.

برزگر امروز هیچ سازمانی را در موفقیتش دخیل نمی‌داند و تنها با خلاقیت و بهره بردن از فضاهای روستایی در پذیرایی از گردشگران تحول را در منطقه زندگی خود موجب شده است.

روستای «بزم» که از شیراز و یزد دو ساعت و نیم فاصله دارد امروز صاحب یک مجموعه گردشگری سه اتاقه قدیمی با سابقه ۷۰۰ سال ساخت است که هزینه هر شب اقامت در آنها ۵۰۰ دلار است.

همچنین در این روستا سوئیت‌های مدرن و ستنی و ۶ اتاق عمومی، ویلاهای وسط باغ، گالری عکس و موزه مردم‌شناسی و کشاورزی وجود دارد.

امروز بونات فارس یکی از مقاصد گردشگری مدرن است. این در حالی است که روستای «ورکانه» با مرکز استان فقط ۱۶ کیلومتر فاصله دارد و زیرساخت‌های این روستای گردشگری مهیاست.

از آن سو روستای «سیمین ابرو» و روستای «علیصدر» می‌توانند با خلاقیت روستائیان و حمایت متولیان امور به یک هدف گردشگری مطرح در استان تبدیل شوند.